

int

000755

1
21

INFO - SCOOP

Van de redactie

kap R.C. de Jong

In navolging van ons vorige nummer hebben wij het chronologisch overzicht van de gebeurtenissen in het voormalig Joegoslavië over de periode januari t/m maart 1994 geplaatst. Daarnaast aandacht voor de recente gebeurtenissen aldaar in de Update Joegoslavië.

In de Update Rwanda en Burundi aandacht voor de ontwikkelingen in deze twee landen. Voor het materiaal gaan we ditmaal terug in de tijd voor informatie over de PPSH-41.

In dit nummer:

Van de redactie	pagina 2
Gebeurtenissen in het voormalig Joegoslavië	pagina 2
Update Joegoslavië	pagina 9
Update Rwanda en Burundi	pagina 11
Op de korrel: PPSH-41	pagina 14
Colofon	pagina 16
Bijlage 1, de kantonale indeling van Bosnië	pagina 17
Bijlage 2, overzichtskaart Rwanda/ Burundi	pagina 18
Bijlage 3, de PPSH-41	pagina 19

GEBEURTENISSEN IN HET VOORMALIG "JOEGOSLAVIË" van januari t/m maart 1994 -EEN SAMENVATTING-

101 MIDCie
sectie Joegoslavië

Tint v Eunen, Owi de Waart
Sgt Eijlander, Sid Hönkens

INLEIDING

Vanaf januari 1994 zijn er verschillende vredesbesprekingen geweest in Kroatië en Bosnië

Herzegowina. Voor Kroatië was dit i.v.m. de verlenging van het VN-mandaat en voor Bosnië om het gebied in vijf tot zeven kantons te verdelen. Dit alles heeft geresulteerd in verlenging van het VN-mandaat met 6 maanden t/m september 1994 en nog steeds geen totale oplossing voor Bosnië Herzegovina. Wel is er

een grote stap genomen door de Moslims en de Bosnische Kroaten; deze zijn op 18 maart een federatie aangegaan. Dit is mogelijk een grote stap vooruit. In de overige gebieden is het, op enkele conflicten na, politiek gezien rustig.

In deze samenvatting wordt de situatie van januari tot en met maart 1994 behandeld, onderverdeeld in:

- Republieken van het voormalige Joegoslavië
- Bosnië-Herzegovina: politieke aspecten van de burgeroorlog, militaire aspecten van de verschillende republieken en zelfstandige gebieden op deze politieke beslissingen.

Verder uitgebreide gegevens over herverdeling; zie hfd: Bosnië Herzegovina Politiek.

REPUBLIEKEN van het voormalig Joegoslavië

SERVIË

Tijdens onderhandelingen in Genève (medio januari) is er tussen Kroatië en Klein Joegoslavië (Servië en Montenegro) overeenkomst gesloten dat de diplomatieke vestigingen weer zullen worden geopend.

KOSOVO

Situatie met Albanezen blijft gespannen.

KROATIË

Door de Secretaris Generaal (SG) van de VN, Boutros Ghali wordt Kroatië er van beschuldigd reguliere HV troepen (5.000-10.000 man) ten zuiden en oosten van Mostar, ter ondersteuning van de HVO, te stationeren. Dit wordt van Kroatische zijde ontkend. Tevens dreigt Kroatië de 500.000 vluchtelingen, waaronder 150.000 Moslims het land uit te zetten. Verdere ontwikkelingen over de confederatie, herverdeling in kantons, het mandaat en het handelsembargo worden behandeld in hfd.: Bosnië Herzegovina Politiek.

UNPA's/SERVISCHE KRAJINA

De Kroatische-Serven in de Krajina zijn er zich van bewust, dat alleen de aanwezigheid van VN-militairen, het Kroatische leger ervan weer-

houdt de Krajina met geweld weer onder het gezag van de regering in Zagreb te brengen.

JANUARI: OOST: gespannen, maar rustige situatie, maar door de aanwezigheid van Russische en Belgische VN-eenheden ziet Kroatië vooralsnog af van grootschalige militaire acties tegen de Krajina Serven.

NOORD: De konvooien van de UNHCR, waarvan de route gedeeltelijk door Unpa-Noord loopt, worden regelmatig lastig gevallen door de Krajina Serven, die soms ook delen van de lading opeisen.

ZUID: beschietingen rond de grens van de Krajina, tussen de SVK (het leger van de Krajina Serven) en het Kroatische leger (HV).

FEBRUARI: OOST: medio februari lopen de spanningen weer op; de SVK vuurden enkele artillerie-, en mortiergranaten af op de stellingen van de HV.

Eind februari was het weer rustig in Unpa-Oost.

WEST: eind februari werd er een waarnemingspost van het Nepalees VN-bataljon door de Krajina Serven ingenomen, en de aanvoer van versterking van een Franse eenheid werd verhinderd. Een week later werd de waarnemingspost weer overgedragen aan de VN.

NOORD: door toegenomen spanningen, algemene mobilisatie van de SVK.

ZUID: toename van schendingen van het staakt het vuren tussen de SVK en de HV.

MAART: **WEST:** naar aanleiding van de opgelopen spanningen langs de grens van de Krajina gaan de Kroaten en de Krajina Serven in overleg met de VN om langs de grens van de Krajina een 20 km gedemilitariseerde zone in te stellen. Er worden echter nog geen besluiten genomen.

MACEDONIË

MAART: Turkije heeft Macedonië havenfaciliteiten aangeboden, nadat Griekenland een economisch embargo heeft ingesteld. Dit embargo heeft tot gevolg dat de gebruikte transport routes in de noord-zuid lijn geblokkeerd worden. Zowel Albanië als Turkije zijn bereid Macedonië medewerking te verlenen. Dit stuit echter op bezwaren bij de Grieken, deze zien hierin een oost-west verbinding van islamitische staten.

MONTENEGRO

JANUARI: Tussen Kroatië en klein Joegoslavië (Servië en Montenegro) is er een overeenkomst getekend over de heropening van diplomatieke vestigingen en normalisering van de betrekkingen tussen Kroatië en klein Joegoslavië.

SLOVENIË/VOJVODINA

Geen bijzonderheden over deze periode te melden.

BOSNIË HERZEGOWINA

BOSNIË HERZEGOWINA POLITIEK

JANUARI: De onderhandelingen over Bosnië (18 Januari) in Genève tussen de Moslims, de Kroaten en de Serviërs zijn beëindigd. De leider van de Bosnische Kroaten heeft verklaard dat als de Moslims geen akkoord willen tekenen zij, de Bosnische Kroaten, zich zullen aansluiten bij Kroatië. Ook VN-eenheden zullen zich uit de enclaves terugtrekken wanneer er geen akkoord komt. De onderhandelingen in Genève mislukken, met als enige resultaat dat de VN onvoorwaardelijk gebruik mag maken van de snelste route. Echter een nieuw discussiepunt is een corridor voor de Moslims naar de Adriatische Zee, met als voorkeur de omgeving van Neum als haven. In Wenen wordt er tussen de Kroaten en Moslims onderhandeld over een bestand in

BH. Zowel de Engelse premier Major als de Franse Minister van Defensie overwegen terugtrekking van hun troepen uit BH als de strijdende partijen niet tot een bestand kunnen komen.

FEBRUARI: Het opperbevel van het Bosnisch-Servische leger (VRS) heeft een algehele mobilisatie afgekondigd "met alle beschikbare middelen, bedoeld om zo snel mogelijk een einde aan de oorlog te maken". De Bosnische Serviërs weigeren om het vliegveld van Tuzla te openen omdat ze bang zijn dat de Moslims wapens via het vliegveld zullen aanvoeren. Door Rusland worden 50 waarnemers aangeboden die dit zouden moeten verhinderen. De VN zal pas proberen het vliegveld te openen als de aflossing door DUTCHBAT bij Srebrenica en Zepa op vreedzame wijze is voltooid. N.a.v. het bom-incident op de markt van Sarajevo heeft de V.N. een ultimatum gesteld aan de Bosnische Serviërs waarbij al het zwaar geschut uit de omgeving van Sarajevo moet worden verwijderd (tot buiten een straal van 20 km van Sarajevo). Dit ultimatum is op 10 februari ingegaan en loopt af op 21 februari, 01.00 uur (Nederlandse tijd). Indien er geen uitvoering wordt gegeven aan het ultimatum kunnen, onder VN vlag, NAVO-luchtaanvallen worden uitgevoerd. VN-mandaat 836 paragraaf 8 en 9, "UNPROFOR krijgt bevoegdheid om geweld te gebruiken indien de 'veilige gebieden' (VN-resolutie 824) worden aangevallen door één van de strijdende partijen in dit geval de Bosnische Serviërs". Deze resolutie wordt vooral aangenomen om de Serven af te schrikken en om zo het staakt-het-vuren na te leven. De te gebruiken middelen zijn inclusief gewapende luchtsteun. Bij het door de VN ingestelde onderzoek naar de herkomst van de granaat op de markt, is vastgesteld dat deze zowel door de Moslims als door de Bosnische Serviërs kan zijn afgevuurd. Naar aanleiding van het NAVO ultimatum hebben verschillende

politieke/militaire leiders uitspraken gedaan. Zo heeft de extreem nationalistische Servische Radicale Partij, Vojislav Seslj, bedreigd met terreuraanslagen op instellingen van de NAVO.

Bosnische Serviërs verdenken/beschuldigen VN-militairen ervan dat ze de Bosnische Moslims steunen met wapens, munitie, brandstof en andere uitrusting.

De Russische Federatie (RF) heeft haar ongenoegen geuit omdat ze buiten het vredesproces werd gehouden. Als gevolg hiervan wordt het Vredesoverleg over BH uitgesteld tot eind februari. Eind februari wordt er een staakt het vuren gesloten tussen de HVO en BIH. Het vliegveld te Tuzla is overgedragen aan Unprofor.

MAART: Begin maart; het grootste gedeelte van het zwaar geschut rond Sarajevo is door beide partijen ingeleverd en opgeslagen in WCP's. Dezelfde procedure wil de VN nu ook afdwingen in andere gebieden in Bosnië Herzegowina; andere genoemde gebieden zijn: Maglaj, Mostar, Bihac, Tuzla en Vitez. Oproep van UNPROFOR om zo spoedig mogelijk 10.000 man extra naar BH te zenden, die toezicht moeten houden op het bestand rond Sarajevo. Eind maart stemt de Veiligheids Raad (VR) in met de zending van 2.700 militairen uit Turkije, er bestond nogal wat weerstand i.v.m het verleden van de Turken op de Balkan (Ottomaanse rijk). De Serven maken bezwaar tegen deze stationering. In Washington is per 1 maart een principe-akkoord bereikt tussen de Bosnische Kroaten en de Moslims waarin is afgesproken dat een federatie zal worden opgericht binnen BH. Het door de Moslims en Bosnische Kroaten beheerste gebied zal worden verdeeld in 5 á 7 kantons, met een centrale regering en een wisselende president. Op 18 maart wordt het akkoord definitief getekend. Op 28 maart wordt het akkoord goedgekeurd door het Parlement. Bij de overeenkomst in Split is er gesproken over de vorming van een Bosnisch

Federaal Leger in de vier Kroatische provincies in BH.

Ook de andere partij (de Bosnische Serviërs, bezitten nu 71%) wordt uitgenodigd om deel te nemen aan de Federatie. Eind maart willen de meeste Serviërs zich aansluiten bij de Federale Republiek Joegoslavië (FRJ), ook gaat het hier om de Serviërs die in de Krajina in Kroatië wonen. Echter het kantonnaal systeem en een corridor in het noordoosten van Bosnië ivormen nog een struikelblok.

De Bosnisch Servische leider Karadzic gaat akkoord met de opening van het vliegveld van Tuzla.

VN SG Boutros Ghali heeft de VR aanbevolen het mandaat voor UNPROFOR (dat 31 maart afloopt) met een jaar te verlengen. Het wordt uiteindelijk onderdruk van de Amerikaanse Senaat met 6 maanden verlengd.

President Tudjman verlangt dat de VN-troepen de Servische strijdkrachten in de Unpa's ontwapenen, dat de VN-troepen worden ontplooid langs de Kroatische grenzen en dat de VN-troepen de olievelden, spoorlijnen en vliegvelden (in Kroatië) die nu door Serviërs worden bezet, overnemen en beveiligen.

BOSNIË-HERZEGOWINA MILITAIR

JANUARI: De BIH dreigt met een aanval op gebieden in de Lasva-vallei als de HVO zich hier niet terug trekt. De Kroatische president Tudjman en zijn Minister van Defensie dreigen met een openlijke militaire interventie als de BIH zijn aanval op het gebied van de Lasva-vallei niet staakt. Zware beschietingen werden er gemeld in Bugojno, ten zuiden van Gornji Vakuf en in de omgeving van Gradacac (noord BH) en Celic.

Er wordt melding gemaakt van de aanwezigheid van HV troepen in het zuiden van BH. Er worden reorganisaties waargenomen bij de BIH. Het plaatsje "Here" (nabij Prozor) wordt uitgemoord door de HVO troepen.

Er wordt mogelijk materiële steun geleverd vanuit FRJ aan de VRS;

een tweetal colonnes zijn waargenomen op de autoweg Belgrado Mitrovica in westelijke richting.

FEBRUARI: Veel zware wapens die geplaatst stonden in en rond Sarajevo zijn nu verplaatst naar de omgeving van Olovo.

Op 28 Februari hebben zes vliegtuigen (nog onbekend van afkomst) de munitiefabriek van Novi Travnik gebombardeerd. Als reactie hierop hebben NATO-vliegtuigen, na waarschuwing, vier van deze zes neergeschoten.

In centraal B-H, in de omgeving van Vitez-Travnik-Busovaka, vinden gevechten plaats tussen de HVO en BIH.

Weer werden zware beschietingen gemeld in de omgeving van Tuzla, Gradacac, Celic, Novi Travnik, Santici en ten zuid-westen van de Sapna-vinger.

MAART: Relatief rustig, beschietingen van enige betekenis vinden vrijwel uitsluitend plaats in Noord-Bosnië Herzegovina, vnl. nog steeds in Gradacac en in de omgeving van de Sapna-vinger.

Maar later wordt er ook in Doboj, Olovo en Brcko gevochten. M.n. rond Doboj is half maart sprake van verhoogde activiteit door de VRS.

In de omgeving van Maglaj wordt begin maart zwaar gevochten, de Moslims trachten vanuit Maglaj aansluiting te krijgen met Zavidovici. De VRS consolideert zijn posities ten zuiden van Maglaj, en betreft daarbij enkele sterke terreindelen, dit wordt uitgelegd als zouden ze terugtrekken.

Het bestand tussen BIH en HVO houdt redelijk stand. Er worden afspraken gemaakt om de troepen te scheiden door een wapen vrije zone. Op 7 maart dienen alle wapens, met een kaliber, zwaarder als 12.7 mm buiten deze zone te zijn geplaatst, de VN dient hierop toezicht te houden. Tevens worden er diverse opslagplaatsen voor zware wapens ingericht (WCP's).

De incidenten die plaats vinden, (zie VN-incidenten) eisen geen doden of gewonden, dit omdat er

opzettelijk wordt misgeschoten, het gaat m.n. om pure provocatie.

BIHAC

JANUARI: Het staakt-het-vuren (het kerstbestand) dat eind december 1993 overeengekomen is tussen Abdic en de strijdkrachten van het V-Korps, wordt nog steeds redelijk nageleefd. Eind januari laaien de gevechten aan de zuid rand van de externe confrontatielijn (CFL) weer op tussen de VRS en het V-Korps.

FEBRUARI: Langs de (ext) CFL in het zuiden wordt nog geschoten, verder is het relatief rustig en wordt het staakt-het-vuren redelijk nageleefd.

MAART: Het staakt-het-vuren wordt nog steeds redelijk nageleefd. Maar langs de buitengrenzen van de BIHAC-enclave is er een gespannen situatie, o.a. bij het Grabez-plateau, noord-oosten van Bihac. Waar de VRS regelmatig gevechtscontact heeft met delen van het V-Korps.

POSAVINA EN

OLOVO-DOBOJ CORRIDOR

JANUARI: In Brcko en de Orasje-pocket wordt zwaar geschoten, door wie is onduidelijk. De rest is relatief rustig. Op steeds meer plaatsen in noord BH gaan oude HVO eenheden op in BIH eenheden.

FEBRUARI: In de omgeving van Brcko worden troepenversterkingen van de Bosnische Serviërs gemeld. Rond Olovo wordt zwaar gevochten; delen van het gebied Vares - Olovo - Kladanj (ten oosten van de route Sarajevo-Tuzla) zijn binnen twee weken door de Bosnische Serviërs ingenomen, maar worden weer door de Moslims terugveroverd. De Servische interesse gaat mogelijk uit naar het knooppunt van wegen noord van Vares (route Skoda-Mario) en de wegen van Olovo naar Kladanj. Met als doel het afsnijden van de aanvoer route Sarajevo-Tuzla.

MAART: Aanhoudende berichten maken melding van een opbouw/versterking van de Bosnische Servische strijdkrachten in het gebied van de Posavina-corridor, in het gebied rond de plaatsen Brcko en Brka (het gedeelte waar de Posavina-corridor het smalst is), rond Doboj, en bij de Sapna-"duim" in het noord-oosten van BH. De Bosnische Serviërs willen dan ook ten koste van alles deze corridor behouden, de zo belangrijke verbinding tussen oost en west.

SAFE AREAS

OOST-BOSNIË-HERZEGOWINA

Zepa: In deze periode heeft zich niets belangrijks ontwikkeld.

Gorazde: In deze periode heeft zich (nog) niets belangrijks voorgedaan.

Srebrenica:

JANUARI: De commandant van het Bosnisch Servische leger, Generaal Mladic, heeft toestemming gegeven voor de inzet van het complete Nederlandse bataljon. De verkenningsparty van het 11e Luchtmobiele bataljon is dan ook op vrijdag 21 januari vertrokken naar Split, waar ze vervolgens via VN-routes via Tuzla naar Srebrenica zijn gereden. Op 25 januari zijn ze in Srebrenica met een konvooi aangekomen.

FEBRUARI: De VRS-bataljons, rond de enclave, houden de bevolking en de BIH-militairen in de enclave onder druk. De enclave wordt zoveel mogelijk door de VRS geïsoleerd. De BIH blijft zich hier tegen verzetten en probeert transport -te voet- via een bergpas tussen Srebrenica en Zepa en Gorazde te onderhouden. Het 11e Luchtmobiele bataljon start met de uitvoering van zijn opdracht.

MAART: De Bosnische Serviërs hebben in de corridor tussen Srebrenica en Zepa het dorpje Podravno (het dorpje ligt 6,5 km ten zuidwesten van Srebrenica) ingenomen, hierover is er de nodige onrust geweest; ongeregelheden bij het

Swedish Shelter Project, en er vonden demonstraties plaats vanuit de Moslimbevolking bij de compound van de B-cie (11e Luchtmobiele bataljon) in Srebrenica. De Moslims eisen dat dit gebied tot beschermd gebied wordt verklaard. C-11 Lumbibat heeft vervolgens de (moslim) bevolking min of meer gerust gesteld. Uit verkenningen is gebleken dat de Bosnische Serviërs bezig zijn hun stellingen tussen Srebrenica en Zepa te versterken, waar een sluiproute ligt. Het gerucht gaat dat inwoners van de enclave op deze route verdwijnen.

SARAJEVO

JANUARI: Eind december begin januari is het lange tijd rustig, op enkele schietincidenten na, bij één ervan werden zes kinderen gedood door een door Bosnische Serviërs afgevuurde granaat in een rustig gedeelte van de stad. Maar op 5 januari vielen er meer doden en gewonden, er werden zeer veel inslagen geteld.

FEBRUARI: De drukke markt van Sarajevo is veranderd in een bloedbad, door mortierbeschietingen werden acht-enzestig mensen gedood, wie de granaat heeft afgevuurd is onduidelijk.

Er vinden steeds meer schendingen van het staakt-het-vuren plaats. Met de 20 km zone wordt het ook niet meer zo nauw genomen; er zijn enkele tanks en/of art waargenomen. Uit het door de VN ingestelde onderzoek naar de herkomst van de granaat op de markt, is vastgesteld dat deze zowel door de Moslims als door de Bosnische Serviërs kan zijn afgevuurd.

MAART: Nog meer schendingen van het staakt-het-vuren, er is al verscheidene keren bevestigd dat er weer zwaardere wapens binnen de 20 km-zone aanwezig zijn.

MOSTAR

JANUARI: Toename van beschietingen door Kroaten op het Moslim-gedeelte (oostelijk) van de stad.

FEBRUARI: De opbouw van de strijdkrachten door de HVO, gesteund door het reguliere Kroatische leger (HV) in de omgeving van Prozor, Gornji Vakuf en Mostar is de laatste dagen nog doorgegaan. De schattingen lopen uiteen van 5.000 tot 10.000 man. Ook nu vinden er beschietingen op het Moslim-gedeelte van de stad plaats.

MAART: Enkele schendingen van het staakt-het-vuren, verder is het rustiger geworden.

VERENIGDE NATIES/EUROPESE UNIE

VERENIGDE NATIES/EUROPESE UNIE

De VN en de EU heeft zich uitgebreid bemoeit met de te nemen actie als gevolg van de granaat inslag op de markt van Sarajevo.

Na een voertuig van de European Community Task Force (ECTF) in een hinderlaag te hebben gelokt, moesten de inzittenden (allen Britten) uitstappen, waarna ze één ervan in koele bloede hebben neergeschoten, de andere twee zijn door een sprong in de rivier ontsnapt, en hierbij alleen gewond geraakt.

VN-INCIDENTEN

JANUARI: Konvooien worden steeds meer het doelwit van aanslagen. Een NL konvooi werd in de omgeving van Kakanj overvallen en gedwongen enkele zaken meel af te geven. Dit is mogelijk bedoeld als provocatie, als gevolg van de verdenkingen van VN-samenwerking met de Moslims. Kampen worden ook steeds minder veilig, met name de Britse kampen lopen daar steeds meer gevaar (o.a. inbraakpogingen). Bij een Canadees kamp is er zelfs een granaat in de richting van een wacht gegooid. (geen gewonde)
Op 28 januari vond in UNPA-Zuid een ongeval plaats met een UNMO voertuig, waarbij twee Nederlan-

ders gewond raakten toen het voertuig op een mijn reed.

Nordbat meldde in de omgeving van Srebrenik een aantal vrachtauto's met een UNHCR-embleem, maar achteraf is er helemaal geen verplaatsing van echte UNHCR-troepen geweest; duidelijk een voorbeeld van misbruik, door wie is onduidelijk.

FEBRUARI: In de BIHAC-pocket werd een waarnemingspost van een Frans bataljon beschoten door een tank, en later werden er nog enkele 20 mm granaten afgevuurd. Ook hierbij vielen geen gewonden, omdat er opzettelijk werd misgeschoten.

MAART: Een Spaans transportvliegtuig dat op dat moment boven UNPA-Noord vloog) is beschoten, deze kon nog net op tijd een noodlanding maken met één van de twee motoren.

Het Franse bataljon wordt in Sarajevo gehinderd door VRS, er is zelfs een Franse militair door een sluipschutter gedood. Het Franse bataljon wordt er dan ook van beschuldigt wapens en munitie te leveren aan de Moslims, en van informatie te verzamelen, alsmede samen te werken met de Moslims. Eind maart land er voor het eerst in twee jaar een VN-toestel met hulpgoederen op het vliegveld van Tuzla.

NEDERLANDSE VN-MILITAIREN

JANUARI: 28 Januari vond in de Unpa-Zuid een ongeval plaats waarbij een voertuig met drie UNMO's, waaronder twee Nederlanders, op een mijn reed; één lichtgewonde.

FEBRUARI: Het kamp van de B-Cie is (8 februari) getroffen door een mortiergranaat. Slechts één lichtgewonde.

MAART: Bij het Spaanse transportvliegtuig dat werd neergeschoten viel een lichtgewonde: een Nederlandse luchtmachtmilitair.

ERNSTIGE INCIDENTEN

FEBRUARI: Marktincident in Sarajevo; zie onder Sarajevo.

Bijlage 1:

Kantonnaten (Bron: Bosna Press, mei 1994)

UPDATE JOEGOSLAVIË

Tint. van Eunen
d.d. 03-06-1994

Moslim-Kroatische federatie

In Wenen zijn de Bosnische Kroaten en de Moslims het begin mei eens geworden over de binnen- en buitengrenzen van hun federatie, die 51% van het grondgebied van Bosnië zou moeten beslaan. De Bosnische Serviërs, die niet mee onderhandelden, hebben op dit moment 70% van het Bosnische grondgebied in handen.

Het Bosnische Parlement heeft Kresimir Zubak, een 46-jarige oud-rechter, dinsdag 31 mei unaniem gekozen tot president van de nieuwe Moslim-Kroatische federatie. Vooralsnog blijven gedurende de overgangperiode van zes maanden de regeringen van de zelfverklaarde (Bosnisch-Kroatische) republiek Herceg Bosna en van Bosnië-Herzegowina functioneren. Izetbegovic blijft dus de komende zes maanden de president van Bosnië-Herzegowina, de staat die door de Verenigde Naties is erkend.

Het parlement koos verder de Moslim Ganic tot vice-president. De Bosnische premier Haris Silajdzic werd gekozen tot premier en kreeg opdracht zijn regering te herschikken. Afgesproken is dat de Kroaten vijf van de elf portefeuilles krijgen in de federatieve regering. De premier moet een Moslim zijn, de vice premier een Kroaat.

BOSNIË-HERZEGOWINA

Er is nog steeds geen overeenstemming tussen de Moslims en de Bosnische Serviërs over een wapenstilstand. De Moslims willen hooguit een bestand voor 3 maanden, waar de Bosnische

Serviërs een langer bestand willen. Het liefst zien ze een bestand voor onbepaalde tijd ontstaan. De Moslims willen alleen onderhandelen over een wapenstilstand wanneer de 150 "politiemannen" rond Gorazde zich terugtrekken tot buiten de 3 km zone. Het zouden Bosnisch Servische soldaten zijn die zich in een politie-uniform hebben gehesen.

Op diverse plaatsen langs de frontlijn tussen de federatie en het gebied van de Bosnische Serviërs wordt zwaar gevochten. Het gaat daarbij voornamelijk om de controle over belangrijke wegenroutes. Voor de Bosnische Serviërs is dat ondermeer de Posavina-corridor in het noorden van Bosnië, bij Brcko. Deze corridor is de navelstreng tussen het westelijke deel van Bosnië dat in handen is van de Bosnische Serviërs en het oostelijke deel van Bosnië en de republiek Servië.

De Moslims zijn in de omgeving van Turbe/Donji Vakuf geïnteresseerd in een weg tussen deze steden en de aansluiting van de stad Jajce bij de federatie. Jajce ligt nu nog in het gebied dat door de Bosnische Serviërs wordt beheerst.

In de omgeving van Zepce wordt, met hulp van de Bosnische Kroaten, gevochten voor aansluiting van de Maglaj-pocket met de rest van de federatie.

Ook in de omgeving van Kladanj/Olovo in het oosten wordt gevochten om de belangrijke verbindingsroute tussen Sarajevo en Tuzla. De Moslims winnen daar steeds meer terrein.

De Bosnische premier Silajdzic heeft positief gereageerd op een Frans voorstel voor een 'veilig gebied rond Brcko'. Boutros Ghali heeft gezegd dat hiervan alleen sprake kan zijn wanneer voldoende manschappen en materieel beschikbaar worden gesteld door de lidstaten. Het Franse voorstel werd enkele dagen later al weer naar de achtergrond verwezen.

De Veiligheidsraad heeft de strijdende partijen officieel gewaarschuwd voor ernstige gevolgen wanneer de omgeving van Brcko een nieuw front wordt. Deze waarschuwing moet als een noodzakelijke stap worden gezien in het proces dat moet leiden tot luchtaanvallen wanneer de strijd oploait.

De Amerikaanse Senaat wil eenzijdige opheffing dan wel in overleg met VN-lidstaten opheffing van het wapenembargo tegen Bosnië. Het Witte Huis heeft zich hiertegen verzet omdat ze daarmee in botsing zou komen met de VN.

Het Russische Parlement heeft 13 mei geëist dat Rusland desnoods eenzijdig een einde moet maken aan de VN-sancties tegen klein Joegoslavië, zeker wanneer het wapenembargo tegen de Moslims wordt opgeheven.

De A-cie van Dutchbat die de afgelopen periode op het vliegveld van Tuzla werkzaam was, zal begin mei 1994 worden geplaatst in Simin Han in de Sapna-duim, ten oosten van Tuzla. In deze Sapna-duim wordt zwaar gevochten tussen de Bosnische Serviërs en de Moslims. Belangrijk doel is de weg die door het gebied loopt. De A-cie van Dutchbat zal in de Sapna-duim patrouilleren en observatieposten gaan bemannen. De A-cie wordt op Tuzla vervangen door een Zweedse compagnie.

Overige republieken

Op 4 mei is er op het vliegveld van Zagreb een Iraanse Boeing geland met aan boord 60 ton aan explosieven en materiaal voor het vervaardigen van wapens. Deze zending is bedoeld voor de Bosnische Kroaten en Moslims en is geheel in strijd met het internationale wapenembargo tegen het voormalige Joegoslavië. Met name de Moslims hebben wel de beschikking over een aantal wapenfabrieken maar hebben grote behoefte aan ruw materiaal. Ook zouden er schepen uit Brazilië in Kroatië binnenkomen met materieel. Er zijn de afgelopen tijd Braziliaanse- en Chileense wapens gesignaleerd in Bosnië.

In Servië is er een werkverbod ingesteld voor journalisten van de CNN, AFP, Le Monde, El Pais, The Los Angeles Times en Sky-news. Dit vanwege het zwart maken van de Serviërs gedurende de afgelopen maanden. In de Servische regio Kosovo wordt door het Servische bestuur geëist dat er een verbod komt op de grootste partij die de Albanese meerderheid vertegenwoordigt.

De Russische extremist Zjirinovski heeft bij een speech op het plein in Belgrado (Servië), de afgelopen maand, weinig succes ge oogst. De communisten in Servië behalen hiermee een overwinning op het nationalisme in Servië.

In FYROM (Macedonië) is er woensdag 18 mei besloten een volkstelling te houden van 21 juni tot 5 juli. de telling is nodig om een einde te maken aan de steeds maar weer sterker wordende verhalen over de bevolkingscijfers. Deze berichten veroorzaken namelijk grote onrust onder de bevolking.

President Gligorov werkt inmiddels hard aan de emancipatie van de Albanese, die in alle sectoren van de staat zijn achtergesteld.

UPDATE RWANDA EN BURUNDI

t/m 31 mei 1994
sld Tuijtel en sld Brand

101 MIDCIE
sectie Afrika

Onder supervisie van
ovwi de Waart

De chaos keert terug in Rwanda

Op 6 april jl. zijn zowel de presidenten van Rwanda als die van het buurland Burundi om het leven gekomen nadat het presidentiële vliegtuig was neergeschoten. Nadat het nieuws bekend werd gemaakt brak de chaos in de Rwandese hoofdstad Kigali uit. Militairen, politiemensen en leden van de presidentiële garde trokken daarop schietend en plunderend door de stad. In de wanorde werden tien Belgen, die in de voormalige Belgische kolonie als militaire waarnemers voor de VN werkten, gedood.

In het machtsvacuüm dat door de moord op de president van Rwanda is ontstaan, kan de leider van het land niet volgens de regels worden opgevolgd, omdat het opperste gerechtshof dat voor die opvolging zou moeten instaan, nooit opgericht is. Zowel de Hutu's als de Tutsi's maken van de chaos gebruik om hun tegenstanders uit te schakelen. Daarbij geven ze elkaar de schuld op moord op de twee presidenten.

Frankrijk heeft zijn eenheden in de buurlanden in staat van paraatheid gebracht voor een eventuele evacuatie van landgenoten.

De presidenten Habyarimana van Rwanda (li) en Ntaryamira van Burundi (re).

Rebellen gaan orde herstellen in Kigali

De RPF, het rebellenleger, heeft op 8 april jl. een ultimatum gesteld aan de VN. De rebellen eisen dat wordt opgetreden tegen de agressieve presidentiële wacht die zich schuldig maakt aan de moord van leden van de Tutsi-stam. De RPF maakte duidelijk dat wanneer de VN niet zou ingrijpen, zij zelf treffende maatregelen zou nemen. De VN legde ondanks deze woorden van de RPF het verzoek naast zich neer, met als gevolg zware aanvallen van de RPF op militaire posities. Het RPF telt ongeveer 15.000 soldaten, het regeringsleger 30.000 en de VN-vredesmacht 2.500 man.

Het RPF is veel beter opgeleid dan de regeringsstrijdkrachten en maakt in een confrontatie met het regeringsleger een goede kans om te winnen.

De VN-troepen mogen alleen uit zelfverdediging schieten en zullen volgens hun huidige mandaat dan ook niet tussen beide komen.

Op zaterdag 9 april jl. maakten rebellen van het RPF in noord-Rwanda zich op voor hun opmars naar de hoofdstad Kigali, waar zij zullen proberen aansluiting te vinden bij de al zeshonderd RPF-leden die in het parlamentsgebouw ingesloten zijn.

Maandag 11 april, enkele honderden zwaar bewapende rebellen van het RPF hebben de buitenwijken van de hoofdstad Kigali bereikt. Naar schatting zijn er op dit moment (26 april 1994) in 18 dagen al meer dan 100 duizend doden gevallen onder de Tutsi's en de Hutu's.

Evacuatie van buitenlanders uit Kigali begonnen.

De evacuatie van buitenlanders uit Rwanda is inmiddels ook opgang gekomen. Belgische, Amerikaanse en Canadese vliegtuigen voerden de eerste evacuatievluchten uit van Kigali naar Kenya en Burundi. Om een veilige evacuatie van de buitenlanders uit Kigali te bewerkstelligen hebben Franse para's de luchthaven van Kigali ingenomen. De rebellen van het RPF die de hoofdstad steeds dichterbij waren, hebben alle buitenlandse troepen gemaand om een snelle evacuatie uit te voeren. Als de operatie volgens hun te lang zou duren, zouden de buitenlandse parachutisten als vijandige troepen worden aangemerkt.

Op 13 april jl. hebben de VN en de RPF een akkoord getekend, waardoor gedurende 2 dagen konvoien van buitenlanders die Rwanda willen verlaten, ongestoord door gebieden kunnen rijden die door de RPF worden gecontroleerd. De RPF stelde echter wel als voorwaarde dat de konvoien onder toezicht van waarnemers van de VN moesten staan.

VN overwegen beëindiging van missie in Rwanda

De secretaris van de VN, Boutros Ghali, heeft de veiligheidsraad woensdag 13 april jl. in overweging gegeven de VN-missie UNAMIR in Rwanda te beëindigen. Hij deed dat naar aanleiding van een besluit van de Belgische regering de ruim vierhonderd Belgische blauwhelmen terug te trekken uit Rwanda. België besloot haar militairen niet langer bloot te stellen aan de anti-Belgische

klimaat, na de moord op tien van haar VN-landgenoten.

RPF rukt steeds verderop naar Kigali, Rwandese interim-regering vlucht

De opmars van de RPF, dat voornamelijk uit Tutsi's bestaat, veroorzaakte grote paniek in Kigali. De bevolking van Kigali was bang dat het RPF wraak zou nemen voor de moordpartijen die door Hutu's na de dood van de president onder Tutsi's in de stad plaats hebben gehad.

Woensdag 13 april: hoewel de verovering van Kigali door het RPF slechts een kwestie van tijd leek te zijn, stuitte de verzetsbeweging op meer weerstand dan werd verwacht voor de strijd om Kigali begon. Het RPF heeft het zuiden van de stad grotendeels in handen, aan de noordelijke rand en in het centrum van de hoofdstad zijn de RPF-eenheden bij man tegen man gevechten aan de winnende hand.

Het verzet heeft in het noorden van Rwanda de steden Nyagatare en Gabiro veroverd. Ruhengeri, Byumba en Mutara zijn omsingeld. Het zuiden van het land was op 13 april nog grotendeels in handen van het regeringsleger.

Op 12 april vluchtte de interim-regering naar de stad Gitarama, 40 kilometer ten zuidwesten van Kigali. Dezelfde dag riep het ministerie de burgers op om te blijven vechten tegen het RPF.

Vluchtpogingen uit Rwanda worden verijdeld

Rwandese vluchtelingen die in allerijl het land wilden verlaten naar Tanzania, zijn door regeringssoldaten met geweren en met machetes gewapende bendes opgewacht en gedood. Het leger zou ook de grenzen met Burundi en Zaïre hebben afgegrensd. De Oegandese grens is nog open. Het gaat hier om ongeveer 400.000 vluchtelingen. Slechts enkele tienduizenden zijn tot nu toe aangekomen. Zij komen ernstig ondervoed, zwaar gewond en hevig bloedend aan, met diepe snijwonden in de nek, de han-

den en op het hoofd. Dat deze mensen nog levend aankomen is onvoorstelbaar.

Buurland Burundi stort zich ook in gewelddadigheden

Na de moord op de Burundische president Ntaryamira op 6 april, bleef het relatief rustig in Burundi. Het Burundische leger kwam in oktober al in opstand, nadat voor het eerst in de geschiedenis van Burundi een Hutu-president, Melchior Ndadaye, aan de macht was gekomen. Bij deze staatsgreep werd Ndadaye gedood. Het leger richtte vervolgens een bloedbad aan onder Hutu's.

In februari keerde de rust enigszins terug, toen Ndadaye werd opgevolgd door Ntaryamira een gematigde Hutu die een coalitieregering vormde met Tutsi-partijen.

Na de dood van Ntaryamira ontstond grote angst in Burundi dat het, net als in Rwanda, tot nieuwe gewelddadigheden zou komen tussen Hutu's en Tutsi's.

Aanvankelijk gebeurde dit niet, omdat alle partijen in Burundi tot kalmte maanden en onderstreepten dat de president van Rwanda het doelwit was van de aanval en niet die van Burundi.

Uiteindelijk lijkt het er toch op dat ook in Burundi een burgeroorlog zal uitbreken. Op 25 april heeft een eenheid van Burundische parachutisten geprobeerd een staatsgreep te plegen. De staatsgreep kon verijdeld worden.

Toezegging van blauwhelmen naar Rwanda

De veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft dinsdag 17 mei besloten een leger van 5500 blauwhelmen naar Rwanda te sturen. Tevens werd er een wapenboycot tegen Rwanda ingesteld. Het kan nog weken duren voordat de eerste VN-eenheden Rwanda zullen bereiken, want de uitvoering van de resolutie stuit op grote organisatorische, financiële, en militaire bezwaren.

Wanneer de burgeroorlog wordt voortgezet zal het sturen van een troepenmacht enige tijd op zich laten wachten. Ook de financiering is nog niet duidelijk. Het budget voor vredesoperaties heeft een tekort van tientallen miljoenen dol-

lars. Ook staat vast dat de Afrikaanse blauwhelmen niet over de vliegtuigen en het materiaal beschikken om 5500 soldaten op korte termijn naar Rwanda te brengen. Andere landen, waaronder de VS hebben aangeboden materiaal te leveren.

Het wapenboycot is van weinig betekenis, omdat de Tutsi's hun wapens uit het naburige Uganda halen en de Hutu's uit Tanzania.

Op dit moment (31 mei 1994) zijn er 450 blauwhelmen in Rwanda die machteloos staan tegenover de slachtpartijen. Hun taak is "het instellen en waarborgen van veilige zones die tot doel hebben bescherming te bieden aan groepen burgers die worden bedreigd". Volgens de ontwerpresoluties zullen ook de nieuwe soldaten niet gemachtigd zijn in te grijpen in de strijd.

Laatste ontwikkelingen in Rwanda en Burundi

Terwijl het RPF man-tegen-man gevechten voert met het Ruandese leger in de straten van de hoofdstad Kigali, maken extremistische Hutu's jacht op de Tutsi's. Alles wat Tutsi is moet worden uitgeroeid. Op dit moment (31 mei 1994) spreekt men over een dodental in 7 weken van ongeveer 500.000 doden onder de Tutsi- en Hutu bevolking. De lijken drijven dagelijks de rivieren af, langs de grenzen van Burundi en Tanzania, en spoelen aan in het Victoriameer in Uganda. Daar zouden al tussen de tien- en veertigduizend lichamen drijven. De Ugandese regering vreest voor epidemieën en heeft drie zones tot rampgebied verklaard.

De bevolking is nog steeds op de vlucht voor de twee milities. De Tutsi bevolking trekt naar het noorden dat in handen is van het RPF terwijl de Hutu bevolking naar het zuiden trekt dat door het regeringsleger wordt gecontroleerd.

Waar zij elkaar tegenkomen vinden enorme slachtpartijen plaats. Ook is er een derde milite actief die onder de naam "Interahamwe" en Impuzamugambi" opereert. Deze milities voeren voornamelijk acties uit tegen de burgerbevolking.

Het ziet er op dit moment niet naar uit dat in Rwanda de rust snel zal terugkeren. Pogingen van de Verenigde Naties om een staakt-het-vuren tot stand te brengen werken voortzetting van de moordpartijen in de hand.

Alleen de rebellen van het Rwandees Patriotisch Front (RPF) kunnen de slachtpartijen tot stilstaan brengen zo blijkt uit een onderzoek. Zij kunnen op grond van de politieke machtsbasis alleen in coalitieverband verantwoordelijkheden voor het land op zich nemen. Ook zou het op grond van de militaire successen een grotere rol binnen de nieuw te vormen strijdkrachten kunnen opeisen.

Op de korrel :

de 7,62 mm PPSH-41 pistoolmitrailleur
sgt. E.G.J.A. Houba

In dit artikel zal het 7,62 mm PPSH-41 sub-machine geweer behandeld worden. De PPSH-41 was een van de belangrijkste wapens van de Sovjet infanterie tijdens de tweede wereldoorlog. Hoewel dit wapen niet meer in productie is duikt de PPSH-41 nog regelmatig op. Zo is dit wapen in gebruik bij de verschillende strijdgroepen in het voormalig Joegoslavië: VJ(Serven), HV (Kroaten), HVO (Bosnische Kroaten) en VRS (Bosnische Serven).

tegen het einde van WO-II waren er al meer dan 5.000.000 stuks geproduceerd. Van dit wapen zijn enorme aantallen verscheept naar landen die onder de Sovjet invloed sfeer lagen. Hoewel het wapen nu verdrongen is uit deze landen, kom je het wapen in verschillende uithoeken van de wereld nog tegen. Dit is mede veroorzaakt door de massale productie die rond 1945 plaats vond. Daarnaast is er nog een groot aantal varianten geproduceerd in landen die nauwe banden hadden met het voormalige Sovjet regime.

Ontwikkeling

De term "Pistolet Pulemet" (machine pistool) werd door de Sovjets gebruikt voor de serie sub-machine geweren die het 7,62 mm x 25 "P" (pistool) magazijn gebruikten. Het eerste model uit deze reeks was het Degtyarev model uit 1934 (PPD-1934). In 1940 kwam Degtyarev met een nieuw type dit model kreeg de naam PPD-1940.

In 1941 voegde George S. Shpagin, held van de socialistische partij en later Luitenant Generaal in het rode leger de PPSH-41 aan de reeks toe. In 1942 is men de productie die reeds in 1941 was gestart enorm gaan opvoeren en

Beschrijving

De PPSH heeft een karakteristiek uiterlijk. Kenmerkend voor dit uiterlijk zijn de ovale openingen in de mantel van de loop. De PPSH is zeer eenvoudig te vervaardigen en bleek uiterst betrouwbaar. De PPSH werkt volgens het terugslagprincipe en met een vuursnelheid van maar liefst 900 schoten per minuut heeft hij een zeer hoge vuursnelheid. Het wapen kan volautomatisch en enkelschots vuren. De vuurregelaar zit aan de onderzijde net voor de trekker. In de voorste positie kan automatisch gevuld worden en in de achterste stand enkel schots. Het wapen kan op safe gezet worden

door de schuif op de spangreep in de dekselgroep te laten grijpen.

De eerste modellen hadden een vizier (50-500 m) dat door middel van een bladveer instelbaar was en een op de mantel geplaatste korrel.

In 1942 heeft men enkele wijzigingen doorgevoerd zoals een eenvoudige kantelbare keep met twee standen (100 m en 200 m), tevens heeft men de korrel afgeschermd om beschadiging te voorkomen.

Wanneer het wapen is gespannen en de trekker wordt overgehaald dan ontspant de spanveer zich en drukt het afsluiterblok naar voren. In zijn voorwaartse beweging neemt hij een patroon uit het magazijn en plaatst hem in de kamer. Gedurende deze voorwaartse beweging van het afsluiterblok wordt de patroon reeds afgevuurd. De druk die bij het ontbranden van het kruid ontstaat zorgt er voor dat het afsluiterblok naar achter beweegt voordat hij in zijn uiterste voorste stand kan komen. Er vindt dus geen metaal op metaal contact plaats tijdens de richting verandering. De spanveer wordt tijdens de teruggaande beweging weer gespannen. Tevens wordt de huis aan de bovenzijde uitgeworpen.

Om het wapen in hoofdgroepen uit elkaar te kunnen nemen dient men de vergrendeling (gesitueerd bij overgang kolf en loop, boven de trekkergroep) tegen de veerdruk naar voren te schuiven. De loop kan nu ten opzichte van de body geknikt worden. Het scharnierpunt bevindt zich voor het magazijn aan de onderzijde van de loop. De spanveer en de afsluiterblok kunnen nu uitgenomen worden.

De PPSH kan naast het 7,62-mm x 25 pistoolmagazijn worden uitgerust met een trommelmagazijn.

Varianten

Zoals reeds eerder vermeld, bestaan er van de PPSH-41 verschillende varianten. Dit kent zijn oorsprong uit het feit dat de PPSH-41 niet alleen geproduceerd is in de voormalige Sovjet-Unie maar ook in enkele landen die nauwe banden hadden met het voormalige Sovjet regime. Het wapen heeft in een aantal van deze landen een andere naam mee gekregen. In Iran en in Oost Duitsland heeft men het wapen geschikt gemaakt voor het verschieten van 9mm Parabellum munitie. Hieronder een staatje met varianten.

Kaliber 7,62 mm

China	Type 50
Hongarije	Model 48 M
Noord Korea	Type 49
Noord Vietnam	K 50

Kaliber 9 mm

Iran	PPSh-41
Oost Duitsland	PPSh-41

Technische gegevens

Lengte (totaal)	843 mm
Lengte (loop)	269 mm
Gewicht (leeg)	3,63 Kg
Kaliber	7,62 mm
Munitie	7,62 mm x 25
Effectieve dracht	200 m
Vuursnelheid	900 sch/min

Trommel magazijn	
inhoud	71 patronen
gewicht	1,81 Kg
Pistool magazijn	
inhoud	35 patronen
gewicht	0,63 Kg

COLOFON

INFO-SCOOP

is een tweewekelijkse uitgave
van

101 MIDCie
Simon Stevin kazern
MPC 13 D
Postbus 9012
6710 HC Ede

Telefoon:

prt 08380 - 83056
mtrn 678 - 3056
fax 678 - 3057

Redactie:

maj L. Hakvoort
kap R.C. de Jong

Vormgeving:

101 MIDCie

INFO-SCOOP wordt verzonden aan de secties 2 van bataljons en brigades alsmede al die onderdelen van de krijgsmacht welke functioneel belang hebben bij actuele informatie.

Zij die INFO-SCOOP nog niet ontvangen maar dit wel wensen kunnen hierover contact opriemen met 101 MIDCie op bovenstaand telefoonnummer onder opgaaf van redenen waarom zij INFO-SCOOP wensen te ontvangen.

